



**SB-0315**

**First Year B. Com. Examination**

**March / April – 2011**

**Organisation & Working of Small Scale Enterprise**

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book. Name of the Examination : <b>F. Y. B. COM.</b> Name of the Subject : <b>Organisation &amp; Working of Small Scale Enterprise</b> Subject Code No. : <b>0 3 1 5</b> Section No. (1, 2,.....) : <b>NIL</b>	Seat No. : <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Student's Signature
---	--

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

- |   |  |    |
|---|--|----|
| ૧ | નીચેનાનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો :   | ૧૦ |
|   | (૧) વેપાર મેળો એટલે શું ?  |    |
|   | (૨) જવાહર રોજગાર યોજના.  |    |
|   | (૩) લઘુ ઉદ્યોગોને ટૂંકાગાળાની નાણાકીય સહાય આપતી ચાર સંસ્થાઓ જણાવો.     |    |
|   | (૪) પૂરક ઉદ્યોગો.  |    |
|   | (૫) ઔદ્યોગિક વસાહતો એટલે શું ?   |    |
| ૨ | (અ) નાના ઉદ્યોગોનું વિદેશી હૂંડિયામણ કમાવા માટે મહત્ત્વ સમજાવો.        | ૬  |
|   | (બ) આંતરરાષ્ટ્રીય જૂથની મુલાકાતના ત્રણ હેતુઓની ચર્ચા કરો.              | ૬  |
|   | <b>અથવા</b>  |    |
| ૨ | લઘુ ઉદ્યોગોના વિકાસ માટે સરકારે લીધેલાં વિવિધ પગલાંઓની ચર્ચા કરો.      | ૧૨ |
| ૩ | (અ) કર્વે સમિતિની ભલામણોની ચર્ચા કરો.                                  | ૬  |
|   | (બ) નાના પાયાના ઉદ્યોગોની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.                          | ૬  |
|   | <b>અથવા</b>  |    |
| ૩ | લઘુ ઉદ્યોગો અંગે પંચવર્ષીય યોજનાઓમાં કરવામાં આવેલ જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો. | ૪  |
| ૪ | બ્રિટીશ શાસન દરમ્યાન લઘુ ઉદ્યોગોની થયેલી પડતીનાં કારણો ચર્ચો.          | ૧૨ |
|   | <b>અથવા</b>  |    |

- ૪ (અ) લઘુ ઉદ્યોગોને પડતી નાણાકીય મુશ્કેલીઓનો ખ્યાલ આપો. ૬  
 (બ) સરકારી ખરીદ યોજના દ્વારા નાના ઉદ્યોગોને મળતી સેવાઓની માહિતી આપો. ૬
- ૫ (અ) સમતૂટ વિશ્લેષણ એટલે શું ? તેનું લઘુ ઉદ્યોગો માટે મહત્ત્વ શું છે ? ૬  
 (બ) નીચેના પરથી ગણો : ૬  
 (૧) સમતૂટ બિંદુ એકમોમાં  
 (૨) રૂ. ૪૦,૦૦૦નો નફો કમાવા માટે જરૂરી વેચાણ.  
 (૩) જો વેચાણ કિંમતમાં ૧૦% ઘટાડો કરવામાં આવે તો નવું સમતૂટ બિંદુ એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ રૂ. ૨૦  
 એકમદીઠ વેચાણકિંમત રૂ. ૪૦  
 સ્થિર ખર્ચ : રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦  
**અથવા**
- ૫ ગુજરાતમાં લઘુ ઉદ્યોગ શરૂ કરવા માટે જરૂરી માર્ગદર્શન આપો. ૧૨
- ૬ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨  
 (૧) ગુણવત્તા અંકુશ અને લઘુ ઉદ્યોગો  
 (૨) નિયોજકો અને તાલીમ  
 (૩) લઘુ ઉદ્યોગની સ્થાન પસંદગી  
 (૪) ગૃહ ઉદ્યોગ અને નાના ઉદ્યોગો  
 (૫) નાના ઉદ્યોગો માટેની વિકાસ બેન્ક.

## ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.  
 (2) Figures to **right** side indicate marks of questions.

- 1 Answer in brief of the followings : 10  
 (i) What is trade fair ?  
 (ii) Jawahar Roggar Yojana.  
 (iii) State four institutions assisting short term finance to small industries.  
 (iv) Auxiliary industries.  
 (v) What is industrial estate ?
- 2 (a) Explain importance of small industries to earn foreign exchange. 6  
 (b) Discuss three objectives of the visit of international group. 6

OR

2 Discuss the various steps of Government for the development of small industries. 12

3 (a) Discuss the recommendations of Karve Committee. 6  
(b) Explain the characteristics of small scale industries. 6

OR

3 Discuss the provisions made in the five years plan for small industries. 12

4 Discuss the reasons for decline of small scale industries during the British rule. 12

OR

4 (a) Give idea about the financial problems of small industries. 6

(b) Give information about services rendered by the Government Purchase Plan. 6

5 (a) What is Break Even Analysis ? What is its importance for small industries ? 6

(b) Calculate from the followings: 6

(i) Break even point in units

(ii) Sales required to earn profit Rs. 40,000

(iii) Break even point, if selling price is decreased by 10%

Variable cost per unit ..... Rs. 20

Selling price per unit ..... Rs. 40

Fixed Cost ..... Rs. 1,00,000

OR

5 Give guidance to start small scale industry in Gujarat. 12

6 Write short note : (any three) 12

(i) Quality control and small industries

(ii) Entrepreneur and training

(iii) Plant location of small industry

(iv) Cottage and small industries

(v) Development bank for small industries.